

Formanden: Jeg skal gjøre opmærksom paa, at der med Hensyn til Vædringsforslaget under Nr. 1 i Tidenden Sp. 3149 — 59 af Forslagsstilleren er begjært en delt Afstemning, saaledes at der først bliver at stemme over Vædringsforslaget uden det sidste Punktum af første Stykke og derpaa over det sidste Punktum af første Stykke, som lyder saaledes: „Ingen af disse Huslodder eller nogen Del deraf maa i de første 20 Aar efter Selveiendomsffjødets Udstedelse eies, drives eller lægges sammen med andet Jordbrug“.

Ordføreren (Alberti): I det Afslutt, der i Lovforslaget er overskrevet: „Almindelige Bestemmelser“, er der sammensatt forskjellige Slags Retsforhold, nemlig haade hvad der er optaget her fra Loven af 1854 med nogle Tillæg, samt tillige Regler om Testationsretten med Hensyn til Landeiendomme i Almindelighed — dette Forhold omhandles navnlig i § 22 — og til Slutning atter nogle Regler om Majoraters Løsning, nemlig forsaavidt som dette endnu skulde kunne ske ved kongelig Bevilling. Jeg skal nu tillade mig at omtale enhver af disse særskilte Dele, men jeg maa bemærke, navnlig med Hensyn til § 20, hvort der indeholdes saa mange Momenter af en Fæsteafsløsningslov, at det ikke kan være min Opgave her yderligere at bevise Rigtigheden af de forskjellige Vædringsforslag, idet jeg mener, at det er nok, at Udvalgets Flertal til § 20 angaaende Tvangsafhændelse af Fæstegaarde paa Majoraterne har stillet saadanne Vædringsforslag, som i forrige Samling ere vedtagne af Folkethinget med overveiende Flertal under Behandlingen af den Lov, som da passerede Thinget om Fæsteafsløsning, under Hovedgaarde i Almindelighed. I § 20 opstilles den almindelige Regel, at, naar Majoratsbaandet er løst og Majoratsbesidderen bliver Eier af det Bøndergods, som har henhørt til Majoratet, skal dog Loven af 1854 om Majoratsbøndergodsets Afhændelse fremdeles gjælde, saaledes at den nye frie Eier ikke kan sælge det Bøndergods, som der har henhørt til Majoratet, under andre Villkaar, end det var tidligere tilladt, medens Majoratsbaandet endnu hvilede derpaa. Med denne Regel er Udval-

gets Flertal tilfreds. — Endvidere er Udvalgets Flertal tilfreds med den Bestemmelse i § 20, at det ved saadanne Salg skal paases af Justitsministeriet, at de særegne Regler, som for enkelte Godser maatte være givne til Bedste for Fæsterne, ogsaa komme til Gylldighed ved Salget, naar Bøndergodset er blevet fri Eiendom, men i den øvrige Del af Paragrafen har Udvalgets Flertal derimod ikke kunnet følge Lovforslaget. — Smidertid vil der vel neppe i det Hele taget være nogen Uenighed om den første Tilføining, som Flertallet foreslaar, nemlig at de Forfrister, der i Paragrafen ere givne om Fæstere, udvides til ogsaa at gjælde om Forpagtere af Bøndergaarde efter Forordningen af 15de Juni 1792. Udvalgets Flertal har stillet nogle Forslag, som gaa ud paa, at Gaardforpagtere skulle have samme Retsstilling som Gaardfæstere, og disse Forslag ere navnlig dem, som findes under Nr. 24, 26, 27 og 33. Der kan formentlig ikke med Føie indvendes Noget imod, at man ogsaa gjør de Sætninger, hvorman bliver enig i § 20, anvendelige paa Gaardforpagtere. — Derefter har Udvalget som Indledning til sine Vædringsforslag under Nr. 25 stillet det Forslag, at naar den første Fæsteledighed indtræder, efter at Bøndergodset under Majoratet er blevet frigivet, skulle Gaardene gaa over til Selveiendom. Denne Regel har det muligt ogsaa været Lovforslagets Hensigt at udtale, men Ordene, som findes i Begyndelsen af fjerde Punktum, kunne dog forstaaes saaledes, at Tvangsafsalget ikke skulde finde Sted ved den første indtrædende Fæsteledighed. Udvalget tror imidlertid, at dette maa være det rette Tidspunkt til at faae Eiendommen solgt enten ved frivillig Overenskomst mellem Godseieren og Fæsteren eller Forpagteren, eller, hvis der ikke kan opnaas Enighed imellem dem, ved Auktion. Derfor det første Alternativ indtræder — nemlig at der opnaas Enighed mellem Godseieren og Fæsteren — overlades det aldeles til disse tvende Parters Førgodtbefindende at bestemme Afhændelsesvillkaarene, men er det ikke muligt for dem at blive enige, bestemmer Lovforslaget, at Gaarden skal stilles til offentlig Auktion til absolut Bortsalg, og at Godseieren skal indbetale en Tjerdedel af Kjøbe-